

Pero é o cerimonial do martes de Entroido pola tarde o que centra o interese. No torreiro hai un palco adornado con mimosas, o público rodea expectante as madamas e os galáns que bailan ao son da música dos gaiteiros. Nun momento dado, os gaiteiros saen a buscar aos Vellos do Entroido que traen o galo. Nunha focha enterran o animal deixándolle a cabeza fóra para bailar ao seu redor.

De súpeto, de entre o público alguén á carreira agarra o galo pola cabeza e fuxe a toda velocidade. Daquela, os Vellos, atentos e armados, perseguen ao atrevido e recuperan o galo.

Aparece logo en escena o predicador, para lanzar o Sermón do Galo e mordaces críticas en verso contra os vicios dos veciños. Mais o público non ten unha figura pasiva, senón que, como verdadeiro crítico literario, responde activamente abanando o palco ate botar abaixo a aquel que os insultara momentos antes.

En 1991, prohibíase este rito que xa dende os anos 40 se fora diluíndo ate quedar completamente esvaecido. Tiveron que acudir no noso auxilio as lembranzas dos máis vellos da parroquia para recompoñer o escenario "orixinal" e darlle sentido. O abraio foi maiúsculo ao descubrir que eran as madamas as que "cun sable de madeira" mataban o galo. Na actualidade emprégase un galo feito de trapo para evitar escenas de violencia animal.

Variantes actuais da Corrida do Galo

Galo no Río: Unha vara de madeira engraxada, cruzada sobre o río por onde os participantes terán que cruzar a pe sen caerse para coller o galo que está suxeito na punta.

Galo na vara: Consiste nunha vara de madeira de aproximadamente cinco metros de alto recuberta de graxa pola que os concursantes teñen que subir para poder facerse co galo que os agarda no máis alto.

CRONOGRAMA

Venres 5 de febreiro - 1.ª parte da actividade Salón de actos do CIFP Compostela

10,00 h. Proxección do documental sobre un día de Entroido en Cobres.

10,10 h. Presentación da actividade - exposición e dos participantes.

- *Recepción a xeito de Encontro da Ulla, soben por ambos lados ao escenario dous xenerais que interpretan coplas referidas á actividade e aos poñentes.*

- *Soben por cadanseu lado os poñentes e o resto de participantes para vestírense coas indumentarias de Madamas e Galáns á vez que se desenvolve a exposición.*

10,15 h. Inicio da presentación dos antecedentes históricos e desenvolvemento do Entroido de San Adrián e Sta. Cristina de Cobres do concello de Vilaboa.

11,15 h. Remate da 1.ª parte da actividade, agradecementos aos colaboradores e participantes.

11,20 h. Saída a procura dos centros veciños IES Lamas de Abade, Aspanaes Duques de Lugo, El Raiola e CEIP Lamas de Abade para confluirmos na súa praza.

2.ª Parte da actividade - Praza do CEIP Lamas de Abade

11,45 h. Representación do Entroido de Cobres co acompañamento musical do grupo "Abadiño Son"

12,05 h. Participación dos centros. Desfile de disfraces, comparsas e charangas co acompañamento musical do grupo "Abadiño Son"

- CEIP Lamas de Abade
- Corrida do galo
- Intervención do Predicador

12,20 h. Aspanaes Duques de Lugo

12,25 h. Escola Infantil Raiola

12,30 h. IES Lamas de Abade

12,45 h. CIFP Compostela

12,55 h. Remate da actividade. Agradecementos aos participantes e colaboradores.

13,00 h. Degustación gastronómica tradicional do Entroido elaborada e servida polo profesorado e alumnado dos departamentos de Hostalaría e Turismo e Industrias Alimentarias.

13,30 h. Fin da actividade

III Mostra do Entroido

Venres 5 de febreiro de 2016

ORGANIZAN

III Mostra do Entroido

O Entroido de Cobres, Concello de Vilaboa do Morrazo

Celébrase nas parroquias do Concello de Vilaboa, Sta. Cristina e San Adrián de Cobres, separadas polo río Maior e que lindan ao sur coa ría de Vigo. Declarada de interese turístico no ano 1999

O tradicional "Entroido Dos Cobres", segundo escritos da época, remóntase a principios do século XVIII e debe a súa actual vixencia á tradición oral que foi transmitindo o interese e participación na festa de xeración a xeración.

Este Entroido é un dos máis vistosos e atractivos dos que se desenvolven en Galiza.

Durante os días que se celebra o entroido, de sábado a martes, dende as dez da mañá ate o solpor, as "Madamas" e "Galáns" percorren distintos lugares das parroquias de Santa Cristina e San Adrián, acompañados por un grupo de gaiteiros.

Madamas e Galáns anos 60

Os traxes do Entroido de Cobres

Por tradición a cara vai descuberta, non se utilizan máscaras nin antefaces.

Un sombreiro de Madama leva facelo máis dun mes. É un sombreiro rechamante e multicolor con multitude de brillantes e pequenos adornos, flores (presente dos espíritos da vexetación), espellos, bonecos pequenos, podendo chegar a pesar 7 Kg. A blusa e a saia branca ambas as dúas adornadas con cintas de cores e pasamanarías diversas, zapatos negros e medias finas, compoñen a vestimenta da Madama, sendo a do Galán unha vestimenta que resalta a similitude de cores co da Madama pois componse de sombreiro de flores con algunhas variantes sobre todo no peso, pois é máis lixeiro co das Madamas, leva o Galán camisa branca con adornos de cintas de cores garabata encarnada, pano de seda que cubre a cintura ate os xeonllos, pantalón branco con liña lateral de cor vivo e zapato negro. Os de Branco, a diferenza dos Galáns cobren a cabeza con unha pucha plana, tipo boina, de cor encarnada coas súas correspondentes cintas adornadas nos homes. Ocorrendo o mesmo nas mulleres, que con menos abelorios e adornos que as Madamas levan a cabeza ao descuberto

Personaxes

1. Madamas: mulleres de posición social elevada, ocupan un lugar central no desenvolvemento do Entroido, cunha estética dirixida claramente a diferenciarse do resto.
2. Galáns: homes que pola súa posición e situación económica ansían a busca de parella entre as Madamas, polo que destacan sobre o resto.
3. Os de Branco: poden ser tanto homes ou mulleres que ocupan unha posición intermedia.
4. Aldeáns: representan o grupo maioritario e clase máis humilde do pobo, vestidas de diferentes oficios e costumes.
5. Predicador, personaxe enigmática que non revela a súa identidade, pero que no seu discurso repasarán os acontecementos da vida social do Concello.

6. Vellos: disfrazados coa cara cuberta e armados gardan do galo e perseguen e axustizan aos atrevidos ladróns.

As danzas do Entroido de Cobres

Xunto coa artesanía dos vestidos, o baile destaca como un dos elementos principais deste Entroido.

Danza do Entroido de Cobres, muiñeira, xota e o agarradiño, música de autor descoñecido e considerada de carácter tradicional; non así os bailes, nados no lugar da Cardaña, polo que se mantén a tradición de que o entroido ten que percorrer este lugar o mesmo martes de Entroido como proba de respecto ao lugar e aos descendentes dos ancestros creadores desta tradición.

O sábado, domingo, luns e martes, a "comparsa" percorre todos os camiños das dúas parroquias de Cobres, deténdose diante da vivenda de calquera veciño, as madamas e os galáns, e acompañantes seguidos do grupo de gaiteiros, bailarán, varias pezas, recibindo a merecida aportación e lanzándose unha ou varias bombas. Do contrario, naquelas casas que non colaboren respóndese co silencio para diferencialas dos veciños máis xenerosos.

A corrida do galo

O día estrela é o Martes de Entroido, festividade local. Pola mañá, as "Madamas" e "Galáns" pecharán o seu percorrido para celebrar, pola tardiña, a tradicional Corrida do Galo; a cal comezará no momento en que as "Madamas" e "Galáns" fagan a súa entrada no recinto de festas.

A Corrida do Galo é o acto principal deste gran día, onde xa antes os membros da comisión percorreron tódolos galiñeiros na procura do mellor galo, poñendo a disposición "dos vellos" quen son os encargados de coidar do galo e tentando que ninguén llo leve.

